

Giải pháp xử lý triệt để các cơ sở gây ô nhiễm nghiêm trọng

○ NGUYỄN VĂN THỊNH

Văn phòng 64 - Tổng cục Môi trường

Tháng 4/2003, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định 64/2003/QĐ-TTg phê duyệt "Kế hoạch xử lý triệt để các cơ sở gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng" (Quyết định 64). Mục tiêu của Quyết định 64 là đến năm 2007 phải hoàn thành việc xử lý triệt để 439 cơ sở gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng trong tổng số 4.295 cơ sở gây ô nhiễm đã được rà soát thống kê đến năm 2002.

Thực hiện Quyết định 64 - tiến độ... rồi!

Sau gần 7 năm (tính đến hết tháng 3/2010) thực hiện chủ trương xử lý ô nhiễm môi trường triệt để theo Quyết định 64, số cơ sở hoàn thành việc xử lý đạt tiến độ rất thấp. Hiện nay, cả nước mới có 13 tỉnh, thành phố (bao gồm cả tỉnh Lai Châu không có cơ sở gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng) đã hoàn thành việc xử lý triệt để ở mức 100%; 13 tỉnh, thành phố hoàn thành việc xử lý triệt để ở mức trên 75%; 24 tỉnh, thành phố hoàn thành việc xử lý triệt để ở mức 50-75%; 10 tỉnh, thành phố đạt mức dưới 50% và 03 tỉnh, thành phố hoàn thành việc xử lý triệt để ở mức dưới 25%; 41 tỉnh, thành phố đã

có cơ sở được chứng nhận hoàn thành việc xử lý triệt để và có 22 tỉnh, thành phố chưa có cơ sở nào được chứng nhận hoàn thành việc xử lý triệt để.

Như vậy, trong tổng số 439 cơ sở gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng nằm trong kế hoạch phải xử lý dứt điểm trước năm 2007, mới có 87 cơ sở (chiếm 19,82%) đã được cấp chứng nhận hoàn thành việc xử lý ô nhiễm môi trường triệt để; 27 cơ sở đã giải thể hoặc phá sản; 106 cơ sở đã cơ bản hoàn thành, nhưng chưa được cấp quyết định chứng nhận hoàn thành; 198 cơ sở đang triển khai xử lý ô nhiễm triệt để, còn 21 cơ sở sản xuất chưa chịu triển khai.

Đánh giá theo loại hình hoạt động, hiện chỉ có 17/84 bệnh viện, cơ sở y tế gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng đã được cấp giấy chứng nhận hoàn thành biện pháp xử lý triệt để, còn lại 34/84 bệnh viện, cơ sở y tế đang triển khai xử lý triệt để, có 6/52 bãi rác được cấp chứng nhận hoàn thành, 13/52 bãi rác đang chờ cấp chứng nhận hoàn thành biện pháp xử lý triệt để, còn lại là các cơ sở đã và đang triển khai xử lý hoặc chuyển đổi mục đích sử dụng. 05/15 kho thuốc bảo vệ thực vật được xử lý và cấp giấy chứng nhận hoàn thành việc xử lý triệt để, còn lại là 03/15 kho thuốc đang và chưa triển khai xử lý ô nhiễm triệt để; 01/04 điểm tồn lưu thuốc bảo vệ thực vật chưa được xử lý ô nhiễm triệt để; có 01/15 làng nghề đã

được cấp chứng nhận hoàn thành việc xử lý ô nhiễm triệt để và 11/15 làng nghề đang triển khai xử lý ô nhiễm triệt để, và có 93/268 cơ sở sản xuất, kinh doanh trên cả nước đã được cấp giấy chứng nhận hoàn thành biện pháp xử lý triệt để

Hà Nội và TP Hồ Chí Minh là 2 địa phương chiếm nhiều nhất về số lượng cơ sở gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng, nhưng quá trình xử lý lại gặp nhiều khó khăn và đạt kết quả thấp. Đến nay, Hà Nội mới hoàn thành xử lý được 18/25 cơ sở, trong đó 11 cơ sở có giấy chứng nhận; TP. Hồ Chí Minh mới hoàn thành 28/37 cơ sở, trong đó mới có 7 cơ sở được cấp chứng nhận.

Có rất nhiều lý do được các doanh nghiệp (DN), địa phương, bộ, ngành biện minh và đổ lỗi cho sự chậm chễ này. Đối với các địa phương, nguyên nhân để biện minh là cùng với khó khăn của DN; địa phương gặp khó khăn về quỹ đất, giải phóng mặt bằng, cơ chế chính-sách hỗ trợ cũng như nguồn kinh phí đầu tư xử lý... Đối với cấp cơ quan quản lý thì cùng với khó khăn của DN, địa phương, bộ, ngành gặp khó khăn về cơ chế, sự phối hợp và quy hoạch giữa các ngành và địa phương cũng

như ý thức, trách nhiệm của doanh nghiệp chưa cao.

Giải pháp triển khai đồng bộ

Thúc đẩy tiến độ xử lý triệt để các cơ sở gây ô nhiễm nghiêm trọng, phần đầu đạt được các mục tiêu Quyết định 64 đặt ra, Bộ Tài nguyên và Môi trường vừa trình Thủ tướng Chính phủ các giải pháp triển khai đồng bộ trong thời gian tới. Bên cạnh các giải pháp có tính tổng thể như: tiếp tục phối hợp, đôn đốc các bộ, ngành, địa phương triển khai thực hiện, tổ chức xây dựng và bố trí nguồn vốn hỗ trợ từ ngân sách để hỗ trợ các cơ sở xử lý triệt để; tăng cường kiểm tra, thanh tra và giám sát liên ngành đối với các cơ sở gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng; đẩy mạnh công tác tuyên truyền và rà soát đánh giá tiến độ triển khai và đề xuất các giải pháp tháo gỡ... Bộ cũng đưa ra một số giải pháp cụ thể cho từng loại hình ô nhiễm:

Đối với xử lý chất thải y tế: Sớm hoàn thiện Đề án tổng thể xử lý chất thải y tế và tăng cường đầu tư xây dựng hệ thống xử lý chất thải y tế cho các bệnh viện nhằm giải quyết dứt điểm tình trạng ô nhiễm trong các cơ sở y tế, bệnh viện.

Đối với xử lý ô nhiễm bãi rác: Xây

dựng Đề án tổng thể xử lý các bãi rác đang gây ô nhiễm nghiêm trọng trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt. Quy hoạch các bãi chôn lấp chất thải theo vùng, liên vùng, liên địa phương và các bãi rác mới để di dời, đóng cửa các bãi rác đang gây ô nhiễm nghiêm trọng.

Đối với các kho thuốc bảo vệ thực vật tồn lưu: Sớm hoàn thiện và trình Chính phủ Kế hoạch xử lý, phòng ngừa ô nhiễm môi trường do thuốc bảo vệ thực vật tồn lưu trên phạm vi cả nước; phương án quy hoạch các kho chứa thuốc không rõ nguồn gốc và giải pháp xử lý đối với các cơ sở và đối tượng vi phạm.

Đối với điểm tồn lưu chất độc hoá học chiến tranh: Tăng cường đầu tư ngân sách, năng lực và trang thiết bị xử lý triệt để các điểm tồn lưu và đẩy mạnh hợp tác quốc tế, chuyển giao công nghệ cho xử lý triệt để.

Đối với nhóm làng nghề: Hoàn thiện đề án tổng thể xử lý ô nhiễm chất thải làng nghề trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt. Quy hoạch và hỗ trợ kinh phí đầu tư cơ sở hạ tầng, hệ thống xử lý nước thải, chất thải tập trung.

Bên cạnh nhóm giải pháp đưa ra, Bộ Tài nguyên và Môi trường cũng yêu cầu nhóm doanh nghiệp gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng theo Quyết định 64 phải hoàn thành chứng nhận đã xử lý triệt để tình trạng ô nhiễm, chậm nhất 30/6/2010, sau thời gian quy định nếu chưa được chứng nhận sẽ đình chỉ hoạt động hoặc cấm hoạt động.

Thực hiện hiệu quả nhóm giải pháp đưa ra, Bộ cũng đề xuất, kiến nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương kiên quyết thực hiện Quyết định 64, phần đầu hoàn thành đúng tiến độ. ■

